

Universitätsbibliothek Paderborn

**Generalis Totius Sacri Ordinis Clericorum Canonicorum
Historia Tripartita**

Pennotto, Gabriele

Coloniae, Anno M.DC.XXXXV.

XVI. [i.e. LVI.] Quod Arthuagus Gothus, Erthinodus, Ferrandus, & alij supra
cap. 54. relati, Eremitæ Augustinenses non extiterunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38634

Ied vide Baronium ibid. n. 38. & 39. & sup. sub anno 394. num. 47. & duob. scq.

CAPVT QVINQVAGE-SIMVM SEXTVM.

*Quod Arthuagus Gothus, Erthiodus Ferrandus, & alijs
sup. c. 54. relati Eremita Augu-
stinienses non extiterint.*

Et si, que duobus precedentibus
capitibus diximus, sufficere pos-
sunt ad ea etiam refellendas, quae
de Arthuago, & alijs nonnullis
idem Marquac locis ibidem al-
legatis scribit, sine fundamento
illos inter Eremitas sui ordinis
recensens, ne tamen data opera quis me illos pra-
terisse existimat, refutam breuiter, ac rejeciam,
qua de illis cap. II 13. & 15. scribit, sit igitur: Non ius
in Ordine S. Arthuagus natione Gothus, & pre-
filius monachus, De hoc Arthuago M. Maximus
sub era 62: Id est anno Christi 584. ita scribit:
Arthuagus Gothus est Ordine S. Augustini monachus S. I-
Tolensis, & eius opus est. Adspiculatur Eu-
randus, sive Luitprandus in continuatione Chro-
nici M. Maximi dicens: Era 637. I. die Maij moritur
ad. compagin. Arthuagus monachus S. I. Tolentino
Iulianus quoque Archipresbyter Toletanus: Era
638. primo Ianuarii Toleti Arthuagus monachus Augusti.
et apparet seruus zelo fatus &c. Et licet Ambrosius
Morales lib. IV. c. 8. & alij eius obitum referant ad
annum 630 omnes tamen Monachum Augusti
nensem affirmant.

Respondeo, licet haec omnia concedamus, non
probari, quod arguens intendit. Primo, quia no-
men monachum clericos canonicos ab Augu-
stino institutos comprehendit. Secundo, quia isto
sufficeret verè monachus, non tamen sequeretur
tunc ordinis Eremitarum, qui nunc est, ut sepe
alii monitores, & sicut totus hic labor Joannis
Marquez, qui nictur probare Arthuagum, & alios
quisdam Augustinienses monachos sufficeret, ad
antiquitatem sui ordinis deducendam, proiectus
videtur, quod etiam D. Antoninus 3 par. III. 24.
cap. 14. in princip. ex illo Azorius, & Nauarrus
supra allegatis contra fratrem Jordanum, & alios
notauerunt. Verum abolutè nego historias ex M.
Maximo, & Extrando allegatas, nam illud Chro-
nicon Deatii per M. Maximum, & Extrandum
continuum, vel illorum autorum non est, vel plio-
ribus in locis, aut ab hereticis Magdeburgensisibus,
aut ab Eremitis Augustiniensisibus, aut Monachis
apud quos multa annis latuisse perhibetur, au-
gendo, miniendo immutando pro illorum con-

modo multipliciter fuit depravatum, quod phras-
es illa loquendi, monachus Augustiniensis, vel
monachus Ordinis sancti Augustini, & similes a-
perte indicant, illiz enim tunc temporis in vita non
erant. Sunt autem Magdeburgensisibus, Auen-
tino, Bruschio, Erasmo hareticis, in d. & Catholicis
Germanis familiarissima. De historia Iuliani To-
letani idem dicendum videtur, maximè quod ille
nec cum M. Maximo, nec cum Extrando con-
cordat.

Dicitur etiam est S. Erthiodus martyr, de quo idem
Ferrandus: Era 555 Erthiodus Gothus Augusti-
nianus in S. I. Tolentino monasterio sui Ordini, ut mar-
tyr in pectore habetur.

Respondeo, cup quæ de S. Erthiodi mona-
chatu asseruntur, eodem testimonio Extrandi ni-
tuntur, eodem modo respondendum, historiam
Erthiodi vel apocrypham esse, vel ab aliquo im-
postore depravata, aut nomine monachoru Ordinis
S. Augusti, clericos canonicos intelligendos
esse, quorum institutum improbabile non est, etiā
viuento B. Aug. per Regiones Hispaniarum dilata-
tum, per ea, quæ Posidius de Monasterio Augu-
stini cap. II. scribit.

VNdecimus est S. Ferrandus primus Episco-
pus Carthaginis Spartariae, deinde Archiepi-
scopus Tolitanus, hunc inter Fulgentij discipu-
los recenter M. Maximus sub era 533. id est anno
495. sic enim ait: post episcopum Tolitanum succedit Her-
dorm agnus Diaconus, deus Ferrandus, famulus S.
Fulgentij Roffensis, Episcopus Carthaginis Spartariae, &
era 534, scilicet anno Christi 496. Hec ferando
Episcopo Tolitanus mirum in modum emisit, & Iulianus
Tolitanus: Palmaro Episcopo Tolitanus succedit in
eadem sede Hec ferando cognomino Ferrandus Afer. Plura
de hoc Ferrando scribit Marquez cap. II. §. 4. ad
probandum, illum D. Fulgentij discipulum fuisse,
& consequenter Eremitam Augustinensem, quia
in quadam epistola Diu Fulgentio scripta, se il-
lius discipulum fatetur, & ipse Beati Fulgentij
opera, quæ morte præventus non absolverat, ad
vmbilicum perduxit, ut Iulianus Tolitanus
scribit.

Respondeo, hunc autorem multa de suo dicere,
quædam voluntarie & sine fundamento, quæ-
dam aperte falsa, & ex omnibus nihil concludere.
Primo namque voluntarie dicit, in Ecclesia Afri-
cana consuetudine fuisse Diaconos, & subdiaconi
Ecclesiastum ex monachis assumere, id enim
nunquam permisum est, nisi in defectum clericorum,
non autem ex consuetudine. Secundo, falsum
est, M. Maximum dicere, sub era 533. Petro Tol-
itanus successit in sede Episcopali Hec ferandum
dictum Ferrandum, nam in libro per Ioannem Cal-
deronem edito sub era 533. nihil omnino habetur
ex his, quæ Marquez ex M. Maximo refert, era
vero præcedentia; Palmaro Episcopo Tolitanus suc-
cedit Petrus presbyter Edessensi nature Grecus in
dadiquinus, &c. similiter era sequenti scilicet 534

IL

III.

solum

folium inquit: *Hector, qui & Ferrandus Carthaginensis Diaconus fuerit, quare illa verba: gij copus Toletanus maxum in medium emicat, voluntarie addita videtur. Julianus vero ipse M. Maximus aperte contradicit, nam M. Maximus dicit, *Palmatio Petrum successisse, & iuxta lectionem, qua vitur Marquez Petro succedit Hector, qui & Ferrandus. At Julianus inquit, *Palmatio Episcopo Toletano successoris in eadem sede Hectorem cognomento Ferrandum Afrum, que tanta confusio fatus indicat, quam fidem illis fragmentis adhibere possumus. Sed et si haec omnia gratis concedamus, quid indean ob hoc, quod Ferrandus B. Fulgentij discipulas, & alumnus extitit, necessariò monachus fuit?* B. Fulgentius præsentim factus Episcopus præter monachos, etiam clericos, & laicos alumnos, & discipulos non habuit? & denum efo ex supra deductis concluderet, hunc Ferrandum monachum ex instituto D. Fulg. fuisse, quod tamen nullatenus in specie quidem probatur, nego illum eremitam Augustinensem fuisse, quemadmodum supra negauimus, ipsum Fulgentium B. Augustini institutum tenuisse.**

IV Dodecimus eti S. Donatus fundator monasterii Seruitanus, de hoc multa inculcat idem Marquez cap. 16. in princ. & §. 1. & 2. que omnia vni M. Maximi testimonijs nütztur, is enim de Donato monasterij Seruitanus fundatore sub cito 612. ita scriptum reliquit: *Sanctus Donatus Regulam Eremitarum sancti Augustini locupletierens, natiorenque in Hispaniam inuxit, & in agro Securiano alter Setabie an monasterium Seruitanum contruxit, vi verbaverunt, & miraculis abunde nobilitatum, glorijsus migrat ad Dominam, Colitur, Calend. Novemb. & cū ex monasterio Seruitano fuerint etiam sanctus Eutropius, & Nuntius Abbas, & sanctus Licianius martyr, hinc consequenter probatum relinquit, illos etiam Ordinis Augustinianis eremitas extitit.*

Respondeo, quod S. Donatus ex Africa in Hispaniam vitam monasticam, sicut etiam eremiticā inuexit, hoc non solum assertus autor historie M. Maximus, sed etiam alijs autores graves, & probati affirmant. At quod inuexit in Hispaniam regulam eremiticam D. Aug. illamq; mitiorē, & locupletiore reddiderit, hoc falsū est, & ab aliquo partibus addictio intrusum, ut & alia multa, quae in ead. hist. leguntur, quod probatur primō ex ipsam regula Aug. que est omnium latissima, quod etiā S. Canones aduertūt, & ut vita eremiticā aptetur, restringit, non mitigatione opus habet. Secundū, quia neque D. Ildephonse in lib. de Viris illustribus, ubi aduentus S. Donati in Hispania narrat, neque Mariana, qui lib. 5 de Rebus Hispania cap. 11. idem factum refert, nec alijs probati autores, qui de D. Donato loquuntur de regula eremistica D. Augusti, ullum verbum habent. At dicunt illum cuiusdam eremiti in Africa monachū fuisse? Quid tum? Ergo eremita Augustinensis?

Nego, verum arguens semper in eadem iactu harret, quod nullus in Africa fuit monachus, præter suos Augustinenses, quod quoties inculcat, toties nego, prout negari debet. Tertius, qui idem M. Maximus inferius sub era 618. fecit, anno Christi quingentesimo nonagesimo, Abbatess, qui interfuerunt Concilio Tolitanio secundum illum celebrato eodem anno i. relecta, in mo loco numerat Eutropium Seruitanum, additum, & superius Agalensem, tertio, Auram, Cosma, & Damiani, quarto, Marcum Maximanum prius Abbatem Sanctarum Massarum Calagustas; tunc Archidiaconum Cesaraugustani quinto, Emilium Sancta Eulalia Barchinonitum, qui postea fuit eiusdem Civitatis Episcopus, & statim subdit: *Omnes isti ex Ordine S. Benedicti.* Secundū, quia neque Glosa, neque Azorius hoc dicunt, & si Benedictus Capra id sensit, sicut illius in reliquis estimationib; in hoc deceptus fuit, quin Azorius tom. I. lib. 12. cap. 23. quāsi 4. expresse facetur, nullum in Decretali Gregoriano istius Ordinis mentionem habet. Dicere cuius ergo instituti profectores erant illi fratres sancti Augustini, de quibus Innocentius in textu loquitur? Respondeo probabiliter expo posse de Canonico Regularibus, quo unū institutum tunc temporis per totam Lusitaniam summoperè florebat, ut lib. sequenti ostendemus. Secundo dico, verisimilis videri illi fratres, seu Canonicos Ordinis Præmonstratensis, qui Ordo tunc temporis in Regno Portugallia valde erat dilatatus, quod etiam Joannes Marquez cap. 8. §. 2. facetur, vocabantur tunc tempora Præmonstratens Fratres Ordinis sancti Augustini ut colligunt ex illorum foundationis monasteriī sancti Vincentij Vlyssiponensis, quam illib; refert, de qua libro secundum diecimus. Aut tertio dei potest illis iustificare Fratres Gulielmitas: nam fū Theobaldo fidei adhibenda est, qui sancti Gulielmi vitam describit, ille sanctum Gulielmum Portugalis partes penetrasse, ibique sui Ordinis monasteria extruxisse refert, idque etiam Joannes Marquez capite decimo septimo §. 2. facetur, in eodem Regno ex antiquissima traditione teneri. Quomodo vero Gulielmita ante Concilium Lateranense fratres sancti Augustini dicti fuerint, expremamus supra.

II. **S**econdo loco profertur textus in cap. Religionū der religiosi domibus in textu, ex quo habetur Ordinem Eremitarum ante Concilium Lateranense institutum, & consequenter habuisse monasteria. Sed hic textus nullam difficultatem ingerit: fuerunt enim ante Concilium Lateranense multa domus Eremitarum, ac etiam nonnulla Congregationes, ex quibus ordo, qui nunc est, posita fuit conflatus; at non erat idem ordo sub certo titulo, regula, & habitu, qualis nunc cernitur, constitutus.

Tertius, profertur monasterium sancti Antonij de Ardignera, nunc Vallis apera in maritima Scenarum, quo in Innocentium Tercium Ordini Ere-

CAPUT QVINQVAGE-

SIMVM SEPTIMVM.

Argumenta tertij generis ex virtute quorundam afferitorum Eremiticis Ordinis Cœnobiorum afferuntur, & disoluuntur.

Posterum fundamentum quatuor praediti Ordinis Eremitarum Augustinensium constitutum in virtute quorundam monasteriorum, qui illum aliquot etiam fecerunt ante Concilium Lateranense habuisse, tum Io. Marquez, tum alij nonnulli cuncti Ordinis professores affirmant, que cum certi aliquo ordine referre minime possunt, quandoquidem nec illi ordinare referunt, cedem ordinare, quo Ioann. Marquez, eadem recenset, ex his itaque primum illud recensetur, cuius meminit. Innocentius Tertius in cap. Insinuante. Qui clerici, vel votantes. Nam cum textus de fratribus Eremitis Ordinis sancti Augustini expressè loquantur, ut Glosa, Azorius, & Benedictus Capra infigim legum Doctor, aut, consequeb; cl., ut fratres dicti Ordinis ante Concilium Lateranense, in Regno Portugallie monasteria habuerint.

Respondeo, ratione nihil concludere, primo quia non constat, textum de Fratribus Eremitis Augustinensibus intelligi oportere. Secundū, quia neque Glosa, neque Azorius hoc dicunt, & si Benedictus Capra id sensit, sicut illius in reliquis estimationib; in hoc deceptus fuit, quin Azorius tom. I. lib. 12. cap. 23. quāsi 4. expresse facetur, nullum in Decretali Gregoriano istius Ordinis mentionem habet. Dicere cuius ergo instituti profectores erant illi fratres sancti Augustini, de quibus Innocentius in textu loquitur? Respondeo probabiliter expo posse de Canonico Regularibus, quo unū institutum tunc temporis per totam Lusitaniam summoperè florebat, ut lib. sequenti ostendemus. Secundo dico, verisimilis videri illi fratres, seu Canonicos Ordinis Præmonstratensis, qui Ordo tunc temporis in Regno Portugallia valde erat dilatatus, quod etiam Joannes Marquez cap. 8. §. 2. facetur, vocabantur tunc tempora Præmonstratens Fratres Ordinis sancti Augustini ut colligunt ex illorum foundationis monasteriī sancti Vincentij Vlyssiponensis, quam illib; refert, de qua libro secundum diecimus. Aut tertio dei potest illis iustificare Fratres Gulielmitas: nam fū Theobaldo fidei adhibenda est, qui sancti Gulielmi vitam describit, ille sanctum Gulielmum Portugalis partes penetrasse, ibique sui Ordinis monasteria extruxisse refert, idque etiam Joannes Marquez capite decimo septimo §. 2. facetur, in eodem Regno ex antiquissima traditione teneri. Quomodo vero Gulielmita ante Concilium Lateranense fratres sancti Augustini dicti fuerint, expremamus supra.